

Maa- ja metsätalousministeriö

MAASEUTUVAIKUTUSTEN ARVIOINNIN OHJEISTUSTA VALMISTELEVA TYÖRYHMÄ

Aika Tiistai 14.12.2021 klo 12-14

Paikka Teams-kokous

Osallistujat *Puheenjohtaja*

Sanna Sihvola, neuvotteleva virkamies, MMM

Jäsenet

Antonia Husberg, maaseutuylitarkastaja, MMM

Markus Lounela, lainsäädäntöneuvos, MMM

Timo-Ville Nieminen, lainsäädäntöneuvos, MMM

Tuomas Lihr, erityisasiantuntija, OM

Jyri Inha, lainsäädäntöneuvos, VM

Hanna-Mari Kuhmonen, erityisasiantuntija, TEM

Johanna Alatalo, neuvotteleva virkamies, STM

Jussi Sallila, hallitussihteeri, MMM

Pysyvät asiantuntijat

Olli Voutilainen, erikoistutkija, Luonnonvarakeskus

Sihteeri

Laura Latvakoski, asiantuntija, MMM

Asialista

1. Kokouksen avaus

Kokous avattiin klo 12.00.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen (liite 1)

Päätös: Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio 2/2021 muutoksitta.

3. Katsaus säädösehdotusten vaikutusarvioinnin ohjeen uudistamisprosessin etenemiseen

Tuomas Lihr, OM

Nykyinen säädösehdotusten vaikutusten arviointiohje on vuodelta 2007. Tarve ohjeen uudistamiseen on tunnistettu eri yhteyksissä. Säädösehdotusten vaikutusarvioinnin ohjetyöryhmän työ alkoi vuoden 2021 alussa. Työryhmässä mukana edustajat kaikista ministeriöistä.

Syksyllä on järjestetty kuulemisia ja syksyllä alkoi myös kirjoitustyö, johon tuotettiin mm. MVA-ohjeistus.

DL vaikutuslajikohtaisille luonnoksille oli 3.12. Osaset työstetään yhteen yhtenäiseksi ohjeluonnokseksi, ja ohje lähtee lausunnoille helmikuun lopussa. Tämän jälkeen viimeistely. Ohje taitetaan ja tarkoitus on julkaista myös sähköinen versio. Sähköiseen versioon voi tarvittaessa päivittää tarkempia ohjeistuksia myöhemminkin.

Keskustelua:

Todettiin, että maaseutuvaikutusten ja aluevaikutusten arviointiohjeistusta tulee vielä yhteensovittaa syvemmin.

Päätös: Kuultiin esitys, käytiin keskustelua ja merkittiin tiedoksi.

4. OM:lle lähetetty maaseutuvaikutusten arviointiohjeen luonnos (liite 2)

Sanna Sihvola, MMM

Todettiin OM:lle lähetetty luonnos. Kyseessä on luonnos, tarkennuksia pystytään vielä tekemään.

Päätös: Todettiin OM:lle lähetetty ohjeluonnos.

5. Yksityiskohtaisemman maaseutuvaikutusten arviointiohjeen luonnos (liite 3)

Antonia Husberg, MMM

Käytiin luonnos läpi ja keskusteltiin kohta kohdalta.

Johdanto ja sisällysluettelo:

Todettiin, että johdannon on hyvä olla tiivis. Johdannossa tulisi kertoa miksi maaseutuvaikutusten arviointia tehdään ja mitä lukija saa ohjeesta. Suomen erilaiset maaseutualueet voisi siirtää johdannosta ydinasiaksi.

Otsikkoon 1.1.: ”Kokemukset MVA-menetelmästä”

MVA-termit voisi lisätä myös englanniksi ja ruotsiksi.

Todettiin, että on tärkeää, että yleisohje ja yksityiskohtaisempi ohje ovat hyvin yhteydessä keskenään.

Todettiin, että ”Osallistava prosessi MVA:n yhteydessä” -luvun voisi lisätä Menetelmät-luvun alle. Lukuun lisäksi yleisemmin soveltava menetelmä rinnalle. Todettiin, että osallistava ote on kyllä keskeinen osa MVA-menetelmää.

Pohdittiin, tarvitseeko erilaisten maaseutualueiden olla omina otsikoinaan.

Todettiin, että esimerkkitapauksista yleensä pidetään. Harkittavaksi, halutaanko ottaa esim. menetelmäosioon tietokkuna/laatikko siitä, miten jossain tapauksessa tai tapauksissa toteutettiin konkreettisesti MVA.

Ehdotettiin sisällön jäsennykseksi seuraavaa:

- 1) Johdanto
- 2) MVA:n kohdealueet (erilaiset maaseutualueet)
- 3) MVA:n keskeiset kohteet (teemat)
- 4) MVA:n menetelmät (taulukko, tarkistuslista, osallistava prosessi)
Tämä kohta voisi tulla myös ennen kohtaa 3?
- 5) Yhteystahot

Maaseutualueiden kuvaus:

Pohdittiin, kuinka tarkasti eri maaseututyyppejä käsitellään ohjeessa. Todettiin, että joskus riittää, että yleisellä tasolla arvioidaan vaikutuksia maaseutuun. Joissain tapauksissa taas on perusteltua tarkastella eri aluetyyppejä. Tiedon saatavuudessa on haasteita. HAMA-alueet erityistarkastelun kohteeksi?

Aineiston saatavuus huomioitava (voisiko olla myös kuntarajoihin perustuva jako?).

Ehdotettiin luvun alkuun napakat kuvaukset aluetyypeistä. Sen jälkeen käsiteltäisiin eri teemoja (esim. elinkeinot). Voisi havainnollistaa esim. taulukolla, jossa teemat ja aluetyypit.

Ehdotettiin luvun alkuun kuvausta maaseutualueista ja linkki aluetyypologiaan, josta löytyy tarkempaa tietoa. Yleinen ja pelkistetty kuvaus eroista ja miksi keskeisiä MVA:n kannalta. Tyyppiipiirteitä, jotka ovat relevantteja vaikutusten arvioinnille. Esimerkkejä tapauksista, joissa vaikutuksia eri alueille esim. HAMA-alueet. Ristikkäisvaikutukset.

Keskeiset arvioitavat kysymykset ja arviointilista:

Peilataan tarkistuslistan kysymyksiä edelliseen lukuun. Tämä konkretisoi, miten vaikutukset eroavat alueiden välillä.

Todettiin, että esimerkkien keksiminen on vaativaa (eivät saisi johdatella tietylle polulle). Tulisi olla useita, erityyppisiä esimerkkejä. Visuaalisesti jäsennetty esim. laatikoiksi.

Todettiin, että arviointitaulukossa on hyvä arvioida myös myönteisiä vaikutuksia. Tuodaan esille, että taulukko on tarkoitettu apuvälineeksi. Taulukko ohjeen liitteeksi. Asteikon mittaluokkien erot ja selitykset tulee avata.

Yhteystahot:

Todettiin, että eri hallinnonaloilla on organisoitu eri tavoin vaikutusten arviointia: esim. asiantuntijapooli, sähköiset järjestelmät jne.

Päätös: Kuultiin esitys, käytiin keskustelua ja sovittiin jatkotyöskentelystä. Tammikuun kokouksessa käsittelyssä seuraava versio yksityiskohtaisemmasta ohjeistuksesta.

6. Muut asiat

- Työryhmälle myönnetään jatkoaikaa 31.3. asti. Asiasta saadaan virallinen päätös ennen joulua/viimeistään tänä vuonna. Päätökseen tulee lisäksi maininta, että työryhmän toiseksi sihteeriksi tulee Jussi Sallila MMM:n oikeudellisesta yksiköstä.
- Euroopan maaseutuverkosto on perustamassa MVA-työryhmää. Sanna Sihvola (MMM) on hakenut työryhmän jäseneksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

7. Seuraavat kokoukset

Esitys kevään kokousajoiksi:

- 21.1. klo 10-12
- 18.2. klo 10-12
- 18.3. klo 12-14

Päätös: Sovittiin kevään kokousajat esitetyn mukaisesti.

8. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 13.35.